

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 100. — STEV. 100.

NEW YORK, SATURDAY, APRIL 28, 1923. — SOBOTA, 28. APRILA, 1923.

VOLUME XXXI. — LETNIK XXXI.

BOJ PROTI FASISTOVSKEMU GIBANJU

Nemški industrijalci so pripravljene podpirati kancelarja Cuna, če bi ne ponudil več kot 35,000,000,000 zlatih mark. — Zahtevajo jamstva, da bodo Francozi izpraznili Ruhr okraj. — Brez dovoljenja Francozi ne morejo niti premogarij kuriti premoga, ki ga izkopljejo.

Berlin, Nemčija, 27. aprila. — Dolga razpravljavanja v kabinetu samem ter številne razprave med člani kabineta tere veleindustrijalci glede vprašanja, če naj nemška vlada omeni gotovo reparacijsko svoto v poslanici, katero namerava kancelar Cuno nasloviti na sile, ki so podpisale versajlsko mirovno pogodbo, niso imele dosedaj še nobene uspeha.

Veleindustrijalci so pripravljene podpirati ga s svojimi jamstvi, če bi skupna svota ne presegla tridesetih tisoč milijonov zlatih mark ali v skrajnem slučaju pet in tridesetih. To je svota, katero je bil januarja meseca Karl Bergman pripravljen ponuditi pariški konferenci. Veleindustrijalci pa tudi zahtevajo, da mora dobiti kancelar protijamstvo, da bodo Francozi izpraznili Ruhr okraj.

Pismo Coughlina ugotavlja, "da so že pričeli prihajati z druge strani morja propagandisti, da pomagajo pri organiziranju takozvanih kombatančnih skupin, kojih namen je zdrobiti delavsko gibanje". Pismo dostavlja, da je jasno, da bomo v bližnji bodočnosti videli v Ameriki delavskosti v smislu kot se ji hje v Italiji že izvedlo.

Ob istem času je Central Trades in Labor Council objavil revolucijo, katero je sprejel 19. aprila in ki pozivlje Ameriško Delavsko Federacijo, njene podružnice in državne delavske federacije, — "naj nudijo polno moralno in materialno podporo protifasistovskemu gibanju in sicer brez obotavljanja".

Resolucija protestira odločno proti vsakemu poskusu, da se presedi fašizem v Združene države ter poziva predsednika in izvrševalni svet Ameriške delavske federacije, da stori neposredne in primerne korake, ne le, da zadrži fašistovsko infamijo iz Združenih držav, temveč da se jo izbriže tudi v Italiji in drugod z direktno pomočjo ameriškega delavstva.

Resolucija nadalje resno pozivlje veliko ameriško časopisje, naj preišče razmere v Italiji, kjer živijo milijone človeških bitij v najbolj brutalni in nečloveški obliki suženjstva. Na ta način bo ameriško javno mnenje v polni meri razumelo, kakšno strašno roganje "ljudske" vlade obstoja sedaj v Italiji in da Hardingova administracija to priznava, spoštuje in pospešuje.

Ugotovilo Central Trades Council izjavlja:

— Splošno je znano, da je fašistovska reakcija brez vzroka pomorila na tisoče moških, žensk in otrok delavskega razreda; da je oropala, požgala in uničila milijone dolarjev vrednosti lastnine delavcev kot naprimer uničila poslopja, zadružne prodajalne, knjižnice, tiskarne, strokovne šole in celo sanatorije in neštivilne privatne domove; da je vrgla v umazane srednjeveške temnice nad 60.000 unijskih moških in žensk, brez postavnega kazenskega postopanja; da je prepovedala vse delavske unije, ki nočejo prisesti na njeno zločinsko zastavo; da je stavila na mesto policijske sile države svojo lastno armado maroderev in skebov; da je uničila pravosodje v takem obsegu, da so priznani morilci delavskih voditeljev oproščeni brez obravnave "v blagobit naroda" in da je popolnoma odpravila zadnjo sled delavske civilizacije v Italiji.

— Kako pa kaj posluje industrijalno sodišče v Kansasu? — ga je vprašal poročevalec.

— Tehnično še vedno obstoja, — je odvrnil Howatt. — V resnici pa je prav tako mrtvo kot kralj Tutenhkamen.

Kot znano je ta možak zapleten tudi v zadevo Doroteje King, katero so našli zadušeno s kloroformom v njenem newyorikem stanovanju.

Neki sodnik v Stanford, Conn., je poslal v Stanford sanatorij D. N. Daughertyja, sina generalnega pravdnika Združenih držav. Dokazali so mu, da je preveč ljubil žgane pijače.

PREMOGARJI ZA ŠESTURNI DELAVNIK

Howatt, ki je bil izključen iz United Mine Workers, je pričel s kampanjo zahtev re premogorjev.

New York, N. Y. 27. aprila. — Premogorji te dežele zahtevajo šesturni delavni dan ter nacionalizacijo ali ponarodenje vseh rogov ter bodo prisilili John L. Lewisa in njegove tovariše boriti se za obe zahtevi.

Tako je izjavil večeraj v hotelu Latham Alexander Howatt, znani delavski voditelj, ki je bil izločen iz United Mine Workers organizacije in ki je moral preživeti petnajst mesecev v ječi, ker se ni hotel pokoriti postavi države Kansas, ki določa industrijalno razsodišče za spore med delavci in delodajalci.

Howatt, ki je bil pred 19 meseci izločen iz organizacije United Mine Workers, je pričel s kampanjo, koje namen je prisiliti vodstvo premogarske organizacije, da ga zopet sprejme ter postavi na prejšnje mesto. Iz New Yorka bo odšel v Novo Škocijo v Kanadi, kjer bo pozval tamošnje premogorje, naj mu pomagajo.

Govoril sem v centralni Pennsylvaniji, — je rekel, — in tudi v ozemlju trdega ali antracitnega premoga, in tam kot vseposod zahtevajo premogarij krajši delavni dan ter ponarodenje premogovnikov. Konvencije so se izrekle za obe zahtevi in januarjska konvencija bo prisilila Lewisa, da nastopi ter prične delati. Glasi se, da je proti obema zahtevama, a brez dvoma ni storil ničesar, da doseže to ali ono.

— Premogarij bodo tudi prisilili svoje zopetno ustoličenje. — Postavljen bi bil na svoje prejšnje mesto že na zadnji konvenciji, če bi mogel uveljaviti pošteno štetje glasov. Kot pa je bila stvar so trdili, da sem bil poražen z manj kot 200 glasovi.

Howatt je rekel, da se bodo napredni premogarij dežele sestali dne 2. junija v Pittsburghu, da se organizirajo za boj v United Mine Workers organizaciji, da prisilijo narodne uradnike boriti se za nacionalizacijo premogovnikov. Delovati bodo tudi morali za ustanovljenje posebne delavske stranke.

— Kako pa kaj posluje industrijalno sodišče v Kansasu? — ga je vprašal poročevalec.

— Tehnično še vedno obstoja, — je odvrnil Howatt. — V resnici pa je prav tako mrtvo kot kralj Tutenhkamen.

Kot znano je ta možak zapleten tudi v zadevo Doroteje King, katero so našli zadušeno s kloroformom v njenem newyorikem stanovanju.

"MOKRO" BRODOVJE PRED NEWYORŠ KO LUKO.

Par milij vstran od newyorškega pristanišča je vsepolno malih evropskih in kanadskih brodov, ki so dobro založeni s pijačo, katero vtihotapljaio butlegarji v Ameriko. — Zgornja slika nam kaže tako ladjo, spodnja pa tri ameriške uradnike, ki so sporočili vladi o tej veliki nevarnosti, ki preti "neomadeževani" ameriški prostosti. — Vlada je vložila že več protestov, ki pa niso dosegli zaželjenega cilja.

TABERTOVO ZADEVO HOČEJO POTLAČITI

Prejšnjega kaznjence, zamorca Johnsona, ki je bil navzok pri pokopu mladega Taberta, so tako ustrašovali, da noče ničesar povedati.

Tallahassee, Fla. 26. aprila. — Državni preiskovalci, ki se pečajo z umorom Martina Taberta iz North Dakote, so izvedli danes, da so oboroženi možje ustrašovali prejšnjega zamorca Johnsona, ki je izjavil, da je pomagal zagrebati Tabertovo truplo.

Johnson je rekel, da je pokopal truplo v močvirju tri milje od pokopališča v Minjo.

Putnam Lumber Co., v koje drvarski kempi je bil Tabert zbilčan, pa izjavlja, da je bil Tabert pokopan na pokopališču.

Prihodnji teden bodo najbrž odprli grob na pokopališču, takoj ko bodo dobili iz Muniha odtis Tabertovih zob, katerega bo napravil neki tamošnji zobozdravnik.

Danes je vladni odbor zaslisal šerifa Jonesa iz Leon okraja. — Šerif je rekel, da ga je governor ponedolžnem obdolžil pijanosti in zanemarjanja dela. Jones je prišel pred odbor s svojim zagovornikom ter pričami. Vse priče so izjavile, da niso videle šerifa nikdar pijanega, vendar pa so priznale, da so ga videle piti, a nikdar toliko, da bi postal pijan.

Šerif je priznal, da je bil leta 1922. pozvan pred governorja, da se zagovarja radi pritožb, da je pil v svojem uradu žganje.

Governor je zahteval, naj se ga odstavi, ker je pomožni šerif Oppel pod prisego izjavil, da so se sodnik, šerif in on sam pogosto napili v jezi žganja, katerega so zaplenili butlegarjem.

Pred odborom je Jones izjavil, da ni nikdar pretepal črnih kaznjencev, kot trdijo njegovi nasprotniki.

Zantkal je tudi obdolžbe, da je naročil svojim pomožnim šerifom, naj polove vse postopake, da bo mogel na ta način kolektati po dvajset dolarjev za vsakega kaznjence, katerega bo poslal Putnam kompaniji.

ŠVICARSKI DELEŽ PRI BAGDADSKI ŽELEZNICI

Čurški bankirji lastujejo 55 odstotkov delnic Bagdadske železnice, ki je bila veliki sen Nemčije na Iztoku.

Lausanne, Švica, 26. aprila. — Sanje o železnici iz Berlina v Bagdadu niso še mrtve. Iz te železnice se je razvila Čurh-Bagdadska železnica, ki bo končno podaljšana tudi do glavnega mesta Nemčije.

Poročevalec Worlda je izvedel, da ima neka skupina čurških bankirjev 55 odstotkov delnic stare kompanije, inkorporirane soglasno z otomansko postavjo. — Ta kompanija je bila zaposlena z grajenjem železnice pred vojno.

Vedno je bilo znano, da obsegajo Švicarji gotov odstotek delničarjev. Dosedaj pa ni bilo še nikoli objavljeno, kakšno je razmerje med švicarskimi in nemškimi delničarji. Sedaj pa je postalo jasno, da so si Švicarji pridobili kontrolujoči interes, večinoma tekom vojne.

Vsled tega je postala čurška skupina bankirjev lastnica pravice do vsega dela, katero je izvršila kompanija pred vojno, vključno dele železnice, zgrajene v Anatoliji in na bagdadskem koncu železnice. Ni le lastnica slavne koncesije, pač pa se pozneje tudi lahko pojavi vprašanje, če naj izroče Angleži, ki sodovršili dolge dele bagdadske železnice, švicarskim delničarjem uspehe svojega dela.

Cela ta zadeva ni še prišla pred tukajšnje mirovno konferenco. Delegatje so le omenili bakdadske koncesije ko so sklenili, da morajo v osnutku mirovne pogodbe zavezniki likvidirati vso nemško lastnino v Turčiji, brez soudeležbe turške vlade.

Turki se izogibajo vsem komplikacijam glede nemške lastnine v njih deželi. Mogoče pričakujejo, da se bodo zavezniki, posebno pa Angleži s svojimi interesi v Iraku, sami spoprijeli s čurškimi bankirji, ko bo treba uravnati račune z delničarji Anatolijske Bagdad železnice koncesije.

Namen zaveznikov je baje napraviti na tem sestanku enkrat za vselej konec sanjam o Berlin-Bagdad železnici, a čurških delni-

PRIZNAL JE, DA JE UTOPILO SVOJO ŽENO

Sedel je na glavi svoje žene, dokler ni utonila. — Priznal je policiji, da jo je umoril radi kožuha.

New Britain, Conn. 27. aprila. — Tukajšnja policija trdi, da ji je John A. Carlson priznal, da je na večer dne 24. marca umoril svojo ženo, s katero se je bil skregal, ker je hotela imeti kožuha, — vreden nekako tristo dolarjev. — Njeno glavo je vtaknil v mlakužo ter sedel na njej toliko časa, dokler ni utonila. Nato je sporočil policiji, da se je ponesrečila pri neizgodi z avtomobilom, a detektivi izjavljajo, da je sedaj priznal, da je ta trditve napačna.

Policijski seržant tukajšnje policije, McCue ter okrajni detektiv Hickey trdita, da jima je Carlson priznal svoje dejanje ter sta ga vsled tega sedaj pridržala pod obdolžbo umora. Priznal je baje, da sta se onega večera peljala z ženo v Fordovem kupeju in da sta se začela pričakati že takoj ob pričetku vožnje. Kregala sta se že par dni poprej in že večkrat prej je baje sklenil spraviti jo s poti. Ko je zopet pričela govoriti da hoče imeti kožuha, je sklenil umoriti jo.

Avtomobil je spustil po klancu, ker je hotel, da se oba smrtno ponesrečita. Ko se je spodaj avto prevrnil, je bila njegova žena nezvestna. Upal je, da je mrtva, a žila ji je še vedno utripala. Zavlekel jo je nato v bližnjo mlakužo ter ji vtaknil glavo v vodo. Nato je sedel nanjo. Sedel je, da je bila mrtva, tako vsaj pravi policija.

GOZDNI POŽARI V PENNSYLVANII

Harrisburg, Pa. 26. aprila. — V različenih delih države divjajo velikanski gozdni požari.

GOZDNI POŽARI V NEW JERSEYU

Gozdni požari, ki že več dni divjajo v južnem delu države, so uničili dosedaj že petdeset poslopij.

Čarjev ne bo tako lahko potisniti s pozorišča.

NEMČIJA IN VPRAŠANJE ODŠKODNINE

American Federation of Labor bo uporabila vse svoje sile v boju proti širjenju fašizma v Ameriki. — 8. maja se bo sestel izvrševalni svet federacije, na poziv Gompersa. — Iz Evrope so pričeli prihajati propagandisti, kojih namen je zdrobiti delavsko gibanje.

American Federation of Labor bo uporabila vso svojo silo in ves svoj upliv v boju proti širjenju fašizma v Združenih državah.

Federacija bo potom svojega izvrševalnega sveta, ki se bo sestel v Washingtonu dne 8. maja, izdelala podroben načrt za kampanjo proti fašizmu. Sestanek sveta v ta namen je sklical predsednik federacije, Sam Gompers.

Vstop Ameriške delavske federacije v pogon proti fašizmu je postal znan v četrtek potom objavljenja korespondence med Gompersom ter Central Trades and Labor Council v New Yorku.

Ugotovilo Gompersa, da se bo federacija lotila problema, ki se je pojavil vsled informacije ameriškega fašista, je prišlo v odgovor na neko pismo James Coughlina, poslujočega tajnika Trades Councila, v katerem je prosil Coughlin Gompersa za pomoč v pogonu proti fašistovskemu gibanju v tej deželi.

Socijalisti, ki se na drugi strani boje, da ne bo Francija vzela vpoštev nobene ponudbe, če ne bo Nemčija omenila skupne svote nočejo podpirati kancelarja razen v slučaju, da pošteno določi, koliko je Nemčija zmožna plačati. Tako je običal kancelar med dvema stoloma ter skuša pridobiti nekaj časa, da spravi tako nasprotujoče si nazore pod eno streho.

Izvedelo se je tudi, da skuša Aeprestano priti v stik z angleškim zunanjim uradom. On hoče pozitivno izvedeti, če bo sklep oblasti, ki bodo določile, koliko je Nemčija zmožna plačati, končen in obvezen.

Cuno je baje celo pripravljen navesti petdeset tisoč milijonov mark kot vojno odškodnino, a le pod pogojem, da bodo uživali izvedene, ki bodo določili plačilno zmožnost Nemčije, zaupanje nemškega naroda.

Duesseldorf, Nemčija, 26. aprila. — Vsa znamenja kažejo, da bodo v Ruhr okraju v najkrajšem času izbruhili resni nemiri in izgredi. Lastniki premogovnikov niso hoteli plačati 40 odstotnega davka na premog, katerega so prej plačevali Berlinu in katerega so Francozi zahtevali.

Vsled tega so končno Francozi izvedli svojo pretnjo ter prepričali vsako gibanje premoga v Ruhr samem, za katerega ni bil plačan davek. Zaloga kuriva v topil-

nica in tovarnah postajajo vsled tega vedno manjše in številne naprave so morale že zapreti svoja vrata. Z vsakim dnem narašča nezaposlenost.

Brez dovoljenja Francozov ni sedaj mogoče prevzeti niti premoga, katerega dobivajo premogarij zastoj kot del svoje plače. Premogarij pa nočejo prositi za tako dovoljenje. Premog skušajo odvažati domov v ročnih vozičkih in francoski vojaki zaplenijo v takih slučajih premog in voziček. Razporeženje 500.000 premogorjev v industrijalnem ozemlju je postalo vsled tega skrajno nape-to.

Nacionalisti in drugi protikomunistični državljani so tako vznemirjeni, da so pričeli organizirati obrambne družbe po celem Ruhr okraju. Z vseh strani poročajo o manjših spopadih med fašisti in komunisti.

Izbruhili bodo neredi, a le malo bo krvoprelitja, kajti nobena stranka nima strelnega orožja v zadostni množini. Francozi zro mirno na te razvoje, vendar pa ugibajo številni, če bodo, dobili neredi ta kosob, da bodo Francozi upravičeni poseči vmes ter uveljaviti svojo lastno civilno administracijo.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA" NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

se potom naše banke izvršujejo zanesljivo, hitro in po nizkih cenah:

Včeraj so bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:

Razposilja na zadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovni urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Kranju, Celju, Mariboru, Dubrovniku, Splitu, Sarajevu ali drugod, kjer je pač za hitro izplačilo najugodnejše.

100 Din. . .	\$ 1.30 . .	K 400
200 Din. . .	\$ 2.40 . .	K 800
500 Din. . .	\$ 5.65 . .	K 2,000
1000 Din. . .	\$ 11.20 . .	K 4,000
2000 Din. . .	\$ 22.20 . .	K 8,000
5000 Din. . .	\$ 55.00 . .	K 20,000

Italija in zasedene ozemlje:

Razposilja na zadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu, Opatiji in Zadru.

50 lir	\$ 2.95
100 lir	\$ 5.60
300 lir	\$ 15.90
500 lir	\$ 26.00
1000 lir	\$ 51.50

Za pošiljave, ki presegajo znesek pet tisoč dinarjev ali po dvatisoč lir dovoljujemo po možnosti še posebni popust.

Vrednost dinarjem in liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Računamo po ceni onega dne, ko nam dospe poslani denar v roke.

Glede izplačil v ameriških dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

62 Cortlandt Street New York, N. Y.
Glavno zastopništvo Jadranske Banke.

(Advertisement)

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN DAILY

Owned and Published by

Slovenian Publishing Company
(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers
28 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"

(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

For one year in advance	\$2.00	For one year in advance	\$2.00
For six months in advance	\$1.25	For six months in advance	\$1.25
For three months in advance	\$0.75	For three months in advance	\$0.75
For one month in advance	\$0.25	For one month in advance	\$0.25

Subscription Yearly \$2.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" is published every day except Sundays and holidays. It is published in the English and Slovenian languages. It is published in the English and Slovenian languages. It is published in the English and Slovenian languages.

"GLAS NARODA"

(Voice of the People)

28 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Telephone Cortlandt 2278

TRADES UNION LABEL

KAPITALIZEM IN RUHR OKRAJ

V zadnjem času je bilo objavljenih v ameriških listih nebroj člankov, ki so razpravljali o vprašanju Ruhr okraja. Tako je bil priobčen v seriji New Republic članek z naslovom: — Kapitalizem v Ruhru.

Bistvo tega članka je, zakaj ne more kapitalizem, če je vir vseh zadržev v po-vojni Evropi, zopet spraviti sistema v red, čeprav ima na razpolago mogočne mojstre industrije in finance. Po kratkem pregledu dejstev je prišel članek do zaključka, "da veljajo duhovi Karola Velikega, Richelieuja in Napoleona v Ruhr okraju več kot pa kapitalisti celega sveta."

V tem tiči dober del resnice, ker ne nasprotuje izjava naziranju, da je kapitalizem odgovoren za vse zadrege ali da je kapitalizem skoro nemogoče spraviti svojo hišo zopet v red. Če prihajajo na pozorišče duhovi Karola Velikega ali kakakega drugega njegove baže, če dele vso silo s kapitalisti ali so celo močnejši kot oni sami, potem jih je pozval iz njih grobov kapitalizem.

Tukaj v Združenih državah se je pojavil na pozornici duh Ku Klux Klana. Fašisti in beli stražniki drugih dežel predstavljajo isti pojav.

Z drugimi besedami rečeno: Moderne vojne, ki imajo svoj izvor v kapitalizmu, spravljajo na površje čudne elemente, ki križajo pot vladajočih razredov. Kapitalizem je kot nemški dijak, ki je poklical v življenje Frankensteinovo pošast. Kapitalizem je privlekel tega Repoštevca iz globin in ta ovira rekonstrukcijo. Se ena nadaljna vojna za "demokracijo", in Repoštev bo izpremenil svet v blaznico, in izdelovanje tapetiranih celic za blaznice bo postalo najbolj procvitajoča se industrija.

Delodajalci v premogovnikih mehkega premoga so vložili pri premogarski komisiji Združenih držav memorandum, v katerem se glasi, da je United Mine Workers of America uničevalen delavski trust. Ta organizacija je ba- je kriva organiziranega nasilja v podporo monopola. Čudno je, kako morejo ti premogarji, ki delajo le po 200 dni na leto, ki živijo v podrhtih kočah in ki se preživljajo z vsakovrstnim delom, katero morejo dobiti tu ali tam, vzdrževati "uničevalen monopol".

Premogarski delodajalci, ki si drznejo izjaviti kaj takega, ne zaslužijo drugega kot globoko zaničevanje in preziranje vsakega premogarja.

Dopisi.

S pota.

Sedaj se nahajam v Californiji, v deželi oranž in limon ter onih malih jagod, iz katerih kljub prohibiciji stiskajo vinsko kapljico. Tukaj vlada večna spomlad. Prične poje, rožice cvetijo in sapice pihljajo, ali kako že pravi narodna pesem.

Bil sem po raznih krajih Californije od meje Nevade do Oregona. Jako me je presenetila naselbina Cracker, Cal. Ko sem bil pred par leti tam, je bilo primerno malo hiš, sedaj se je pa razvila v krasno obmorsko mesto. Na tisoče ljudi dela v tamonjski izdelovalnici sladkorja. Tja je dospelo veliko Slovencev, in njihovo društvo sv. Jožefa dobro napreduje. Ugajalo mi je, ker med rojaki vlada lep red in sloga. Slovencev je tam precej, ki imajo svoje lepe domove, obdane z vedno cvetočimi vrtni. V strnem hribu nad mestom je obširna ravnina, kjer ima Slovence Mr. U. na svoji lepi farmi kraven naraven park. Sredi parka je veličanska dvorana, kamor se lahko izletniki zatečejo v slučaju slabega vremena. Ko slovek vidi vse to, mora biti res vesel tako lepega napredka naših rojakov.

Pozdrav! M. Pogorele.

San Francisco, Cal.

Društvo Tabor Slovanov privrži dne 12. maja veliko zabavo,

kakoršnih menda še ni bilo dosti v naši slovenski naselbini. Vspored je vsakovrsten. Razen plesa in druge zabave se bo predstavljala tudi šaljava igra "Mutasti muzikant". Kdor bo videl to igro, se bo moral do smrti nasmiejati. Uloge so v najboljših rokah. Žejnim in lačnim se ni treba bati. Za vse bo izbrano preskrbljeno. Rojaki in rojakinje, pridite vsi! Poročevalec.

Nov tip francoskega veletopa.

V francoskem mornariškem arsenalu so nedavno vili nov veletop, ki meri 21 metrov. Njegova cev tehta 89 ton, s podlago vred pa 230 ton. Veletop bo lahko izstreljeval projekte, težke 430 kg na daljavo 75 km. Veletop je namenjen za nabrežno obrambo francoske države. Tako se približuje — idealom razorožitve.

Koliko stane steklenica piva v Rusiji?

Steklenica piva v Rusiji stane nič manj nego tristotisoč rubljev, kar odgovarja predvojni vrednosti 22 kopejk. Kljub temu, da je ta pijača tako draga, se prav hitro in pridno uničuje in pivovarji baje zaslužijo ogromne vsote pri svoji obrti. Tvorilci so torej tudi pri komunistih dobro privrženi.

Novice iz Slovenije.

Celjska mestna plinarna

Je lansko leto v jeseni vpeljala novi sistem pridobivanja cenejše-ga plina z domačim premogom. Kljub malenkostnemu konsumiranju plina krijejo mesečni dohodki izdatke tako, da je plinarna skoraj že aktivna, dočim je bila pri stari napravi približno za 50 odstotkov pasivna. Žal, da je konsum plina v zadnjem času silno padel, dočim so režijski stroški znatno poskočili. V predvojnem času se ga je konsumiralo 1000 kubnih metrov, sedaj samo 350 kub. metrov. Naravno je nadalje, da gre pri tej uporabi plina večji kvantum v izgubo kakor pri večjem ali popolnem izrabljenju produrirane množice. Vodstvo plinarne se je zaradi tega odločilo, da dá brezplačen pouk vsem onim gospodinjam, v kojih stanovanjih so že plinovodi, na kak način se lahko plin pri kuhanju praktično in poceni uporablja.

Smrtna kosa.

V Ljubljani je umrl nenadne smrti Miloš Hilbert, sin višjega stavbenega svetnika in svak univ. profesorja dr. Kasala.

Po kratkem trpljenju je preminul Ph. Mr. Gabriel Piccoli, lekarnar v Ljubljani.

V Kranju je umrl v 75. letu starosti Alojzij Sabothy, ravnatelj zemljiške knjige v pokoju in oče majorja Henrika in odvetnika dr. Bena Sabothya.

Pri poročilu o smrti profesorja dr. Karla Verstovška v Mariboru se nam je vrnila neljuba pomota pri datumu. Dr. Verstovšek je namreč umrl dne 27. marca.

Umor v Št. Ilju v Slov. goricah.

Pri posredniku Vudlerju v Št. Ilju je služil Alojzij Repnik. Dne 31. marca so klasi svinjo, Repnik je nekaj časa pomagal mesarju snemati kožo, ker pa ni bil dovolj pripravljen, ga je mesar podil. Gospodar je nato ukazal Repniku, naj na dvorišču seka drevje. To je Repnika hudo užejalo. Celo dopoldne je razgrajal okoli hiše. Opoldne je pri kosilu zagrabil dva kuhinjska noža in z njima tolkel po mizi. V tem je prišel v hišo posestnik Bauman, ki je Repnika nabil. Ta pa se je zagnal v Baumanu in mu trikrat zasadil nož v prsa. Bauman je šel iz hiše in se zunaj zgrudil na tla. Repnik pa je divjal dalje. Pograbil je gospodarsko puško in hotel vse postreliti. Končno se je Vudlerju posrečilo, da je Repnika iztegal puško. Ko je Repnik slišal, da Bauman umira, je pobegnil.

Nesreča v kamenolomu.

Iz Hrastnika poročajo: V kamenolomu hrastniške kemične tovarne na Brniku je ponesrečil 5. aprila dopoldne delavec Jožef Šentjura. Ker je kamen na vrhu dotičnega grička slabe kakovosti, odstreljujejo le spodnje plasti, tako da štrli v višini 10 do 15 metrov neodstreljena pečina kakor streha nad spodaj se nahajajoče delavce. Kos te strehe se je odkrulil in zadel Šentjura, katerega so odpeljali težko ranjenega v bolnico. Menili smo, da bodo odslajali nezdore v tem kamenolomu docela izključene, ker je prevzel nadzorstvo nad njim med hrastniškim delavstvom tako "priljub-

ljeni" in od Slovencev tako "spoštovani" prejšnji naš orožniški postajevodja, a so se motili.

Napadi na potnike.

Od Sv. Jurja ob Ščavnici poročajo: Na cesti v Bučevce se dogajajo redno taki varnostni skandali, kakor menda še samo tam nekeje v najzadnjem kotu Macedonije. Ljudje, ki samotno potujejo, se jih s kamenjem napada na tolovaški način in od države odnoso od žuljev davkoplačevalcev plačano orožništvo ne gane niti z mezinem, da bi ne bilo težko, tako razbojniško tolpo ukrotiti oziroma izslediti in predati sodišču. Te dni se je dogodil zopet podoben slučaj, ki zasluži vso kritiko ogrožene javnosti. Jakob Topolnik iz Selšice je šel 27. marca zvečer nasproti svoji hčerki v smeri kolodvora. Na samotni cesti začne od dveh neznanih lopovov leteti proti imenovanemu zelo debelo kamenje, ki ga je precej peškovala in ranilo do krvi. Napadalec so najbrže roparji iz bližnje bližine. Ako napadeni ne bi klical na pomoč in se rešil z begom, bi ga morda ubili in izropali. To so razmere, ki bijejo v obraz vsaki civilizaciji. Slučaj se je naznanil orožništvu. Napadeni Topolnik pa hrani še krvavi suk-njič, ako bi se orožništvu "zljubilo" to stvar pogledati. Priporočimo se, da vse dosedanje prijave o takih slučajih niso imele nobenega uspeha. Žalostno!

Požar v Meigšu.

V gospodarskem posloplju posestnika Jožefa Kralja je 4. aprila zvečer izbruhnil požar. Celo poslopje je pogorelo do tal: uničena je bila krma in več poljedelskih strojev. Požarna bramba je ogenj omejila in obvarovala sedna poslopja. Domneva se, da je zlobna roka zanjtila požar.

Sekvester baronice Post.

Kadar preludo zaduhti, se val korupcije po Sloveniji vendar za hip še ogleda okrog sebe. In tako so pod vtisom uničujočih razkritij o mahinacijah Windischgrätzov in njegovih tovarišev pri posetu baronice Post na Zgornji Polskavi odstavili Windischgrätzovega uradnika Barleta kot sekvestra ter ga izmenjali — toda le z njegovim dotedanjim pomočnikom. O usodi Polanskega, dosedanjega zasebnega upravitelja baronice Post se poročajo: Polanski je bil od ministrstva pravde nastavljen kot uradni sekvester Attensa v Slov. Bistrici. Po odpravi sekvestracije pa je stopil v zasebno službo veleposestnice Post v Zgornji Polskavi, kjer je užival popolno zaupanje posestnice in zlasti tudi domačega prebivalstva. Prišel pa je kot zaupnik lastnice navskriž s sekvesterskim uradništvom in eksponentom kneza Windischgrätzov iz Konjice, ki je hotel kupiti veleposestnost baronice Post. In tako je agrarni uradnik Pfeifer zahteval od okrajnega glavarja Lajšca, naj izene Polanskega iz okraja. Okrajni glavar je to odklonil, ker ni videl razloga; nemudoma pa je dobil naročilo iz Ljubljane, da to stori z utemeljitvijo, da je baje Polanski nevaren javnemu redu in miru in da ni več potreben v okraju. Pritožba ni imela odločilne moči.

FRANCOZI SO IMELI RESEN NAMEN NAPOVEDATI NEMČIJI VOJNO.

Iz Pariza poročajo: Francija je očividno mnenja, da je v vojnem stanju z Nemčijo, in to je posebno razvidno iz predloga, ki je bil stavljen v francoski poslanski zbornici, soglasno s katerim naj se ustvari posebno — Ruhr-medaljo. Po neštveh odlikovanjih, ki so bila uveljavljena tekom svetovne vojne, so prišlo še to odlikovanje kot povračilo za aktivno službo francoskih vojakov in rezervistov, "ki so branili interese svoje domovine v srce nemške industrije". Dekoracija bo razdeljena v tri razrede, kojih prvi bo za navadno službo v armadi in za civilne uslužbenke; drugi za zaslužna dejanja pri izboljšanju administracije v zasedenem ozemlju, in tretji za junake čine, izvršene pri reševanju francoskih življenj ter — francoskega imetja.

Peter Zgaga

S Kube prihaja poročilo, da Kubanci toliko časa ne bodo revolucionirali, dokler bodo lahko prodajali Amerikancem funt sladkorja po šest in pol centa.

Pred kratkim je bil v New Yorku predsednik Harding.

Opoldne je govoril na banketu ameriških časnikarjev, popoldne si je ogledal baseball igro, zvečer veselo opereto na Broadwayju, ponoči pa se je vrnil v Washington.

Časopisje je objavilo več slik o njegovem tukajšnjem bivanju. Največja in najzanimljivejša je bila pa slika, ko stiska predsednik Harding roko profesionalnemu baseballskemu grašču Babe Ruthu.

Oba se smejata. Oba sta velika, tršata in postavna. Skoraj bi rekel — uzor moške lepote.

Moška lepota pa nikdar ni popolna, če ne vsebuje doberšne porcije inteligence.

Ruth in Harding se le v tem razlikujeta, da je Ruth mojster v svojem poslu, dočim Harding ni in nikdar ne bo.

Poročen moški se je vrnil pozno ponoči domov. Previdno je stopal in odlepjal vrata, da bi ne prebudil svoje močnejše polovice.

Zena je pa imela rahlo spanje in se je prebudila. — Kdo je? Ali si ti?

— Da, jaz sem. — je odvrnil mož ponižno.

— No, potem je dobro. Jako sem se prestrašila, misleč, da je prišel kak moški v sobo.

Najbolj čuden stvar na svetu so ženske.

Izvanredno so radodarne pri izkazovanju svoje telesne ali privatne lastnine.

Le do tega ne moreš nobene pripravi, da bi ti pokazala svoj kristni list.

Slovenski farmarji so sedeli v skednju, srkali jabolčnik ter se pogovarjali o raznih gospodarskih stvareh, posebno o gnoju in umetnih gnojilih.

Vsak je vedel kaj povedati. — Pogovor je bil postajal dolgočasen.

— Kaj bomo vedno o gnoju razpravljali, — pravi eden med njimi. — Govorimo o čem drugem. Recimo kakšno o politiki.

— Saj res. — so mu pritrdili drugi. — saj je vseeno.

Najbolj značilna novica, kar sem jih čital zadnje mesec, je ta:

— Sina ameriškega generalnega državnega pravdnika so spravili zastran pijanosti v sanatorij za pijance.

Iz zadnjih statističnih podatkov je razvidno, da je na svetu več žensk kot pa moških.

V Nemčiji pride na vsakih 1000 moških 1500 žensk. V Angliji na 1000 moških 1200 žensk.

V Jugoslaviji je, hvala bogu, razmerje še precej previdno.

Tam pride 1000 moških na 1000 žensk.

Jugoslovanska

Ustanovljena l. 1898

Katoli. Jednosta

Inkorporirana l. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odbojniki.

Predsednik: RUDOLF PERMAN, 838 E. 18th St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Kasirnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Kasirnik: JOHN MOYER, 411 — 17th Ave., Duluth, Minn.

Vrhovni odbojnik.

Dr. JOE. V. JRAHNE, 343 N. Ohio Street, N. S., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ŠBAŠNIK, Room 294 Bakewell Bldg., cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHAR MLADIĆ, 1234 W. 11 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4423 Washington Street, Denver, Colo.

Poradni odbor:

LEONARD ŠLABODNIK, Room 400, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Black Diamond, Wash.
FRANK BORICH, 4217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zdravstveni odbor:

VALENTIN PIRC, 788 London Rd., N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 639 — 8rd Street, La Salle, Ill.
JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARČ, 638 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikačje se uradnih sadov kakor tudi denarne pošiljke naj se pošilja na glavna tajnika. Vse pritožbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniške splošne naj se pošilja na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jednosta se priporoča vsem Jugoslovancem za obilen pristop. Kdor čeli postati član te organizacije, naj se zgleda tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrne na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 3 člani ali članicami.

Iz Jugoslavije.

Največji mest v Jugoslaviji.

Gradnja velikega mostu preko Donave pri Novem Sadu lepo napreduje. Te dni so si ogledali most češkoslovaški, belgijski in holandski konzul. Most je 363 metrov dolg in 5600 ton težak.

Graditev liške železnice.

Dela pri graditvi proge Gospić-Knin so v polnem teku. Strokovnjaki so mnenja, da bodo gradbeni dela še tekom letošnjega leta končana. 30 km proge gradi splitsko gradbeno podjetje, ostali del pa država v svoji lastni režiji.

Jugoslovansko posojilo v Franciji podpisano.

Iz Beograda poročajo, da je minister za zunanje zadeve dr. Ninić prejel uradno obvestilo iz Pariza, da je francoska vlada podpisala sporazum o kreditu Jugoslaviji v znesku 300 milijonov francoskih frankov. Sporazum sta podpisala zastopnik francoske vlade in jugoslovanski poslanik v Parizu. Sporazum je bil takoj predložen parlamentu v odobrenje. Posojilo se bo uporabilo za državne potrebe, osobito za državne potrebne artikle, ki se bodo naročali v Franciji.

Jugoslovanska vojna odškodnina od Nemčije.

Po statističnih podatkih je Jugoslavija prejela od Nemčije na račun vojne odškodnine raznega blaga za 116,873,235 zlatih mark, kar predstavlja vrednost 2 milijard 785 milijonov dinarjev.

Privatne šole se zatvorijo.

Beogradska "Pravda" doznava, da bo ministristvo prosvete ukinilo privatne šole v vseh onih krajih Jugoslavije, v katerih že obstoje državne šole.

Tehniška srednja šola.

V Beogradu se zgradi letos moderno poslopje za tehniško srednjo šolo. Ministristvo za javna dela je v sporazumu s prosvetnim

ministrstvom že odobrilo tozadevni projekt. Z delom prične v najkrajšem času. Ta šola bo prva svoje vrste v Beogradu.

Kruh v Beogradu ceneji.

Po najnovejši naredbi mestne uprave se je cena kruha v Beogradu znižala za pol dinarja pri kilogramu in stane sedaj kilogram belega kruha 6 dinarjev, kilogram črnega pa 5 dinarjev.

Nabava morske soli v Italiji.

Iz Beograda poročajo, da bo uprava državnega monopola naročila 32,000 ton morske soli pri neki italijanski tvrdki za ceno 4,192,000 italijanskih lir.

Težavno delo ledic.

Namen ledic v človeškem telesu je, da preženejo iz krvi strupene ostanki. To je težavno delo. Približno 1700 kvartov krvi steče vsakih 24 ur skozi obe ledici, in končno je iz krvi izžepanih in izločenih 30 kvartov zaostale snovi. Ali ni naša dolžnost, da olajšamo to delo ter ne pustimo, da bi se strupene snovi nastanile v črevesju ter polagoma šle v krvni tok? Trinerjevo Grenko Vino olajši črevesje čisto, odstrani vso strupeno zaostalo snov ter deluje na gotov, prijeten način. To je družinsko zdravilo v najboljšem smislu. Miss Beatrice Duffani nam je pisala iz Schenectady, N. Y., 19. marca: "Jaz uporabljam Trinerjevo Grenko Vino in tudi drugi člani družine ter vemo, da je jako uspešno." Istočasno nam je pisal Mr. John Kolar iz New Buffalo, Mich.: "Uporabil sem eno steklenico Trinerjevega Grenkega Vina in reči moram, da me je začelo spravljati na noge." — Vaš lekarnar ali prodajalec zdravil ga ima v zalogi in bo tudi vam služilo zaeno z drugimi izbornimi zdravili ter izdelki. Joseph Triner Company, Chicago, Ill.

(Advertisement)

Kako ljudje napredujejo.

Varčen je oni, ki od vsakega dolarja prištedi 20 centov ter od ostalih zapravi 50 centov za živež in po 10 centov za izobrazbo, zabavo in dobrodelne namene.

Zapravljiv je oni, ki sploh nič ne prištedi ter od vsakega dolarja zapravi 58 centov za živež, 40 centov za zabavo in po 1 cent za izobrazbo in dobrodelne namene.

Prvi pogoj neodvisnosti in napredka so urejene denarne prilike. To velja enako za posameznika, kakor za društva, občine in države.

Pot do uspeha je dolga in mučna, zato ne odlašajte s prvim korakom. — Vložite del Vaših zaslužkov v sigurno, domačo banko, kjer Vam je Vaš denar dnevno na razpolago za nepričakovane potrebe.

Vloge na "SPECIAL INTEREST ACCOUNT" se obrestujejo pri nas po 4%.

UPRAVA ameriške zakladnice v Washingtonu je na vprašanje "Kdo je skopuh?" odgovorila takole:

Skop je oni, ki od vsakega dolarja prištedi 60 centov ter od ostalih zapravi 39 centov za živež in vsega 1 cent za izobrazbo, zabavo in dobrodelne namene.

Varčen je oni, ki od vsakega dolarja prištedi 20 centov ter od ostalih zapravi 50 centov za živež in po 10 centov za izobrazbo, zabavo in dobrodelne namene.

Zapravljiv je oni, ki sploh nič ne prištedi ter od vsakega dolarja zapravi 58 centov za živež, 40 centov za zabavo in po 1 cent za izobrazbo in dobrodelne namene.

Prvi pogoj neodvisnosti in napredka so urejene denarne prilike. To velja enako za posameznika, kakor za društva, občine in države.

Pot do uspeha je dolga in mučna, zato ne odlašajte s prvim korakom. — Vložite del Vaših zaslužkov v sigurno, domačo banko, kjer Vam je Vaš denar dnevno na razpolago za nepričakovane potrebe.

Vloge na "SPECIAL INTEREST ACCOUNT" se obrestujejo pri nas po 4%.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Glavno zastopstvo Jadranske Banke

Ljubice Habsburžanov.

(Nadaljevanje.)

Velika Otonova zabava je bila mučiti vola noč in dan z žejno in potem mu dati toliko vode, da je od bolečin poginil. Drugokrat spet je prisilil svojega slugo, da se je grozovito napil žganja. Nalival mu je potem še v grlo alkohol, tako da je ubogi fant to plačal z življenjem.

Otonova smrt je bila grozno povračilo za nemarno življenje. Umrl je vsled ostudne bolezni, ki je trajala cela leta, in nazadnje mu je odgnil nos. Njegov lep obraz je bil kakor mrtvaška glava in takega so pripeljali na njegov grob, da tamkaj umrje. Njegova soproga, ki do takrat z njim ni živela, se je vrnila k njemu in ostala z njim do smrti. Mogoče, da je požrtvovalna dobrotljivost Marije Jozefe olajšala zadnje ure nesrečnega, od bolesti mučenega Mleka. Ni čuda, da jo cesar ljubi in smatra za svetnico.

Zadnja pot Habsburžanov pelje v mračno grobnico v kapucinski cerkev na Dunaju. Tam leže mrtvi v kamenitih rakvah in zarjavele krone na zaprtih krstah nam govore o njih dostojanstvu. Ljudje stopajo mimo po hodniku, ki je v isti ravlini s stropom grobnice. Mrtvi Habsburžani tu spe, toda vse to zlo, ki so ga povzročili, živi dalje v njih potomcih.

Elizabeta spi na sred, poleg nje Rudolf in cesar. To je kraj duhov. Mladi in stari, krasni, dobri in hudobni so tu in nad njimi podi čas svoje valove in zanaša njih imena v globel pozabljenja.

Sorodniki Habsburžanov.

Robina kraljevskega vojvodskega rodu Wittelsbachov je veliko zanimivejša in duhovitejša od Habsburžanov. Pa tudi tu se ščudstvo stopnjuje do blaznosti. Toda medtem, ko se pri Habsburžanah kaže blaznost v pomanjkanju morale, ponašanja človeka in ordinarnih zakonih, so Wittelsbachovi romantični trpitelji, ki plavajo visoko nad banalnostjo sveta. Redko se vdajajo nizkim, živalskim nagnjenjem. Kraljevska rodbina je dedno obremenjena, toda nihče ni zagrešil takih grozljivih groblov kakor Habsburžani.

Poznala sem dobro Ludovika II. Bila sem otrok, ko je hodil k mojemu očetu v Garasthausen na obiske.

Z osemnajstimi leti je zavladal. Bil je takrat zelo vladohlepen, zelo romantičen in živahnega duha. Mladi vladar je bil zaročen z mojo teto, princezino Sofijo Bavarsko. Toda dvorna stranka je nasprotovala tej zvezi in je s svojimi intrigami preprečila zakon.

Kraljevi nadkonjar, grof Hohenstein, krasen mož, ki mu je kralj zaupal in ga imel rad, je postal orodje te stranke. Bilo mu je naročeno, naj princezino zaplete v ljubezenske avanture in tako vzbudi kraljevo ljubosumnost.

Dvorni fotograf je bil tudi udeležen pri tem načrtu in je tajno izvršil nekatere zelo "nežne" fotografije princezine z grofom. Te fotografije so "dobri prijatelji" poslali kralju. Namen je bil dosežen. Kralj je postal nezaupečen do svoje zaročnice. Vedno in vedno je odlagal poroko, dokler ni moj ded, vojvoda Maksimilian pisal, da ne dovoli, da bi bila hči žaljena na tak grob način. In tu je kralj, izzvan od svojega bodočega tasta in naščuvan od svojih spletkarskih svetovalec, razdiril zaroko. To je bila velika bolečina za princezino Sofijo, ki je Ludovika vroče ljubila.

Po tej tragični ljubezni, ki jo je sam zakrivil, je postal kralj vedno bolj čemeran, zasovražil je ženske, dasi je imel v svoji fantaziji zmerom idealno postavbo žene.

Dobrotljiva prijaznost do slušničadi se je izpremenila v okrutost. Obrnil je življenje narobe. Gledališke predstave so se začele ob polnoči in končale pogosto ob petih zjutraj. To je edini gledalec. Njegova priljubljena opera je bila "Die Fledermaus".

otrok ve, kakšno slavo si je zaslužil Ludovik za glasbo, posebno ker je podpiral darsljivo Wagnerja, ko ga se niso priznavali za genija.

Kralj ni živel rad v Monakovem. Rad pa je prebival na svojih krasnih gradovih, sezidanih v slogu Ludovika XIV. V Linderhofu je zgradil sinjo jamo, natančno posneto po znameniti jami na Capri. Chiemsko jezero je bilo miniaturna Versailles. Tukaj je dajal kralj v zrcalnem salonu svoje gostije z duhovi. V nekem pismu je popisal takšno gostijo moji teti, ki mi je o nji pripovedovala podrobnosti.

Pred polnočjo je zasijala krasna galerija v mehki luči sveč in kristalni kandelabri so lesketali kakor verige iz demantov. Miza je bila pripravljena za 13 gostov in okrašena z izbranimi čašami in cvetlični. Prirobo si bili zlati. Petnajst minut pred polnočjo je vstopil Ludvik.

O polnoči so se odprla vrata in ceremonijar je naznanil — kraljico Marijo Antonijeto.

Ludovik je hitel k nji. Bajno krasna žena v fini svili, z napudranimi, z rožami in biseri prepletenimi lasmi je stala tu. Na njenem vratu se je rdečila krvava praga. Kralj je menil, da se je na njegov poziv kraljičin duh odel s krasno postavbo iz versailskih dob, seveda z groznim znamenjem giljotine.

Ludovik XIV. z veliko lasuljo, v obleki iz zlatoveznega brokata je prišel z drobnimi koraki na visokih petah. — Kraljica Marija Škotska, v črnem baršunu, z rdečim znamenjem smrti na tilniku je gledala kralju v oči in mu očarovala dušo.

Katarina Velika, v bogati obleki je prinesla parfum krvi in poželenja v svetlo dvorano in romantični trubadur Wolfram — Eschenbach je stopal za visoko damo in se priklanjal, če se je ne previdoma doteknil njene obleke.

Z zmagovitim Aleksandrom je prišel Kralj Cezar. Pleso je imel zakrito z lavorjevim vencem. Za njima je stopal cesar Konstantin.

Hamlet, danski princ, in ciniški Diogenes nista bila tu v lesku kakor doma. Ravnotako cesar Barbarossa, ki je na Ludvikov pozdrav površno odzdravil. Za njima je prišel menih. Kralj se je skrbno ogledoval — manjkalo je

še enega gosta. Nazadnje je stopila v dvorano gorska vila. Bila je krasna kakor jutro na gorah in oči so ji bile višnjeve kakor ledenikova jezera. Njeni dolgi, rusi lasje so ji padali po hrbtu. Obledela je imela iz tančice, okrašena s cvetličami in zametnim mahom. Kralj jo je s smehljajem pozdravil. Poljubila ga je z mrzlimi, vlažnimi ustnicami. Položila mu je roko na čelo in mu zbudila v glavi spomin na gozdove in na zverjad, katero je imel tako rad in katere življenje mu je bilo sveto.

Zdaj so sedli h gostijo. Trinajst slug je streglo gostom, katerih razgovor je obsegal ves svet in vse globino duhov, kakor se spodobijo v družbi velikih ljudi vseh vekov. Vila pa je sedela, poleg kralja in mu pravila o čašnjem kraju, kjer teko potoki po smaragdih vodnih cvetlicah.

Nazadnje je Ludovik napil svojim gostom, in ko je na veliki, — zlati uri, udarila ena ura, je razbil svojo čašo, da bi se ne moglo morda kdaj pozneje z njo napiti na čast manj imenitnih gostov. "Tiho in drsajoče je izginila družba duhov in kralj za njo.

Ludovik je bil prepričan da je v resnici z njimi večerjal, in sluzničad ga je v tej veri potrjevala kakaj pojedla je nedotaknjena jedila, kakor hitro so jih odnesli z mize. Ko je šel kralj skozi sobo služabnikov, je videl, da je vse pojedeno in je bil o resničnosti svojih sanj prepričan.

Gradišč na Chiemskeem jezeru ni bil dozdian, ker kralj ni imel dovolj denarja. A kljub temu je krasen.

V Schweinsteimu kralju pri jedi niso stregli. Pritisnil je samo za pero in miza je izginila skozi odprtino v tleh in se je spet pokazala skozi isto odprtino. Par steklenice sekta je bilo kralju zmerom pri roki. Če so se spodaj zamudili je kralj vrgel skozi odprtino par steklenice za poziv služabnikom, da ne bo delj čakal.

Kralj je ponoči budil (brez dvoma na poziv gorske vile) služabništvo, da je odjezdilo z njim na lov. Kmetje, ki so zaslišali šum te tolpe v nočni temi, so se križali od strahu in so verjeli, da jezdijo divji lovci s svojimi spremljevalci.

(Dalje prihodnjič.)

Ruska umetnost v Ameriki.

Rusi so postali v zadnjem času moderni v Ameriki. Moskovsko umetniško gledališče je doseglo tukaj naravnost senzacionalne uspehe. Šaljapin je svetla zvezda na našem opernem obzorju in v različnih gledališčih se pojavljajo sedaj ruske problemske igre, pisane skoro v Ibsenovem duhu, ki se pečejo z različnimi problemi človeške duše.

Čudno se nam bo zdelo, da imajo te globoko zamišljene igre za predmet južno-rusko dušo, a dejstvo je, da izvaja celi okoliš, o katerem skoro nihče ne vemo, posebno mikavnost na občinstvo. — Ruski kolos je za preteno večino ameriškega občinstva še vedno knjiga s sedmimi pečati in ne more si predstavljati življenja in počenja tega v svoji nevednosti fanatičnega naroda.

Leonid Andrejev, kojega drama "Anatema" je bila pred kratkim vpriporjena v angleškem prevodu, je umrl pred nekaj časa v bedi in pomanjkanju v izgnanstvu na Finskem, a je bil brez dvoma najbolj priljubljeni ruski pisatelj modernega časa. Njegov oslavo je ustanovila predvsem "Povest o sedmih, ki so bili obesheni". Ta povest je bila pred kratkim priobčena v našem listu. V tej povesti je opisal Andrejev brezokornostne smrtne kazni. Tej povesti je sledil "Rdeči smeh", mogočna povest iz rusko-japonske vojne, ki slika zločin vojne ter trpljenje nekega ruskega rezervarja, ki ga ustrelijo med častnika, po

poklicu miroljubnega gimnazijskega profesorja, ki je bil poklican v armado ter znoel, ko se je vrnil domov po strašnih trpljenjih v Mandžuriji ter bojnih poljih okrog Port Arturja. Splošna evropska javnost je postala navdušena za to, ko je gofica Tolstoj žena Leva, priobčila nanj napad v listu "Novoja Vremja", baje iz "umetniških razlogov". Kmalu je dyl list številne proteste, ki so vsi branili mladega pisatelja.

Andrejev je nato spisal številne igre in pogosto so ga dolžili, da je prerok pesimizma in da zastruplja s svojim pisateljevanjem rusko mladino. Igro "Anatema" so prvokrat vpriporili v moskovskem umetniškem gledališču leta 1910 in je dosegla naravnost presenetljiv uspeh. Pozneje je to igro zatrla sveta sinoda ter so jo listi "Črne stotine" označili kot "židovsko mojstrsko delo", čeprav ni bil Andrejev nikak žid. Carja so pregovorili, da je dovolil zatrtje te igre, ker se prikazuje v njej žid v najlepši luči. Trinajst let niso vpriporili na nobenem odru te igre, končno jo je spravil na newyorški oder Maurice Švare, ki je sam prevzel vlogo Davida Leizerja, ki je povsem nepričakovano podedoval veliko premoženje in ga takoj razdelil med reveže, brez ozira na svojo hčerko, svojo ženo ter jetičnega sina. Ko je pošla zadnja kopejka, je spoznal svojo zmoto, a bil kljub temu mnenja, da ni napravil s tem nikake nar-

Zagonetno, toda resnično.

Spomini na prejšnje lepe čase.

Ko nismo še živeli v dobi malih steklenic, katere nosijo ljudje v svojih hlačnih žepih na zadnji plati ter skrivnostnega pomežikanja, ko je časa še prosto in odprto krožila in ko je bilo pokanje zamaškov za več kot enega človeka najlepša godba, posebno na društvenih veselicah, so se ličica vseh navzočih razjasnila, ko je prišel na zabavo kak vinski ali šampanjski agent. Nobena večja veselica ni bila popolna brez šampanjskega agenta in v konkurenčnem boju lahko živih in darežljivih zastopnikov šampanja in sekta so imeli največji dobiček povsem neprizadeti. Vsi ti šampanjski agenti so se že davno splošili od te suhaške doline solza ter srebajo sedaj brez dvoma v večnosti nektar, ki pa mora biti "extra dry".

Pogosto se je zgodilo, da je kak tak šampanjski agent plačal na kaki veselici za sto steklenic šampanja, na korist društva, ki ga je nato prodalo svojim gostom za primerno, nepreviško ceno.

Dobri družabniki so bili, ti vinski ali šampanjski agenti in znali so se tudi obnašati. Nekateri med njimi so bili prejšnji častniki, katerim je pristojal tudi cilindar. Tudi svoj posel so dobro razumeli. Res ni bila lahka stvar hoditi večer za večerom od vpriporitve kak vpriporitvi in preko dneva sprejemati naročila restavracijev in salonerjev, pri čemur so seveda vedno tudi odprli steklenico . . .

Dolgo, dolgo je že tega . . . Takrat je imela vsaka večja vinska trgovka svoje agente, profesionalne in amaterske. Profesionalnega agenta je lahko videl človek vsepovsod. Obiskoval je hotele in salone, restavracije in klube in kakor hitro je videl kakakega prijatelja, je dal odpreti steklenico ter opozoril na izvrstnost blesteče se kapljice. Poznal je vse bartenderje ter glavne natakarije ter ni bil umazan, če so ti skrbeli za to, da so servirali njegovo marko, kakor hitro je naročil tuje steklenice sekta. Natakariji so spravljali zamaške, ki so nosili pečat trdnice in agent je zamenjal te zamaške za 25 centov komad. Če ga je kdo povabil, naj sede k njegovi mizi, ni nikdar pozabil revanžirati se ter naročil steklenico svoje robe ali celo dve. Le kadar sta se sestala dva tekmece, je vsak njiju naročil po eno steklenico tekmeceve robe. To se je zgodilo iz uljudnosti.

Amaterski agenti so delali tiho in neopazeno. Med njimi je bil kakav, ki je izgubil svoje premoženje, a igral v družbi še vedno veliko ulogo. On je bil neobhodno potrebni svetovalec ženske, ki je pred kratkim zabogatelja ter priredila svojo prvo zabavo. — Ne pozabite naročiti par sto steklenic "Sparklinga". To je marka, katero pije sedaj vsakdo, ki hoče kaj veljati.

Nekateri teh "tihih agentov", so dobivali visoke plače in večina vinskih trdnic je imela tudi ženske amaterske agente, večinoma dame iz družbe, ki so hotele za služiti nekaj stranskega povabila.

— Draga, ne zamudi naročiti tudi "Sparklinga". — je rekla tako mimogrede. — Vem, zelo dobro, da se večina moških ne dotakne nobene druge marke. Dosti je bilo v onih časih tudi mladim moškimi, ki niso imeli ničesar drugega kot ugledno družinsko ime ter zmoglost, da dobro plešejo ter zabavajo druge. Ti so služili lepe denarje, ko so na spretan način priporočali to ali ono marko. Več kot ena dama, koje ime čitamo pogosto v listih, je bila tajna agentka vinskih trdnic.

Amaterski agent je prepustil kavarne in restavracije svojemu profesionalnemu tovarišu, a je delal spozumno z butlerjem, kateremu je vedno dajal dobro napitnino in ki je skrbel za to, da je bila klet njegovega gospodarja vedno dobro založena z mar-

ko, katero je amaterski agent zastopal. Nikdar ni pozabil reči gostitelju ali gostiteljici par laskavih besed glede izvrstnosti dotičnega vina, kadar se je serviralo od njega zastopano vrsto. Seveda ni nikdo vedel, da je trgovski agent interesiran pri tem.

Najbolj bogato žetev pa so napravili profesionalni agenti v Silvestrovi noči. Slavnosti Silvestrovo noči je dejanki organiziralo pol ducata agentov v zvezi s par podjetnimi hotelirji in restavracijami in te slavnosti so postale tako priljubljene, da je bila javnost prepričana, da ne sme zamuditi silvestrovih slavnosti na Broadwayu ali na Peti Avenue. Z tedne poprej so hoteli in restavracije objavili, da je treba rezervirati mize in ko so bile rezervacije izčrpane, so dobivali natakariji velike napitnine za obljubo, "da bodo storili kar bo v njih moči".

Ko je prišel zadnji večer starega leta, ni bilo v nobenem teh lokalov niti ene proste mize in nikjer niso servirali nič drugega kot vino, to je šampanje. Nikdo bi si ne drznil naročiti kaj drugega kot sekt ali piti kaj drugega.

In tedaj se je pričelo rajanje. Vsa vinski agent, profesionalni ali amaterski, je sedel za kak mizo, na kateri so stale cele baterije praznih in polnih steklenic. Z vsako steklenico je postal razpoložen bolj razposajeno. Vedno več steklenico so naročevali in ko je končno kaka deklica skočila na mizo ter zaplesala Cancan sredi baterij vinskih steklenic in ko je kak s konfetjem pokrit star plešavec pokleknil oboževanje pred njo, je pregledal šampanjski agent zmagoslavno svoje bojno polje ter preštel glave svojih "dragih", ki so stali po mizah.

To je bilo nekoč. Danes ne vidimo šampanjskega agenta niti v muzeju. Izgubil je pravico do obstoja. Prav tako kot državljani, ki je ljubil čašico vina in katerega je ostal še spomin na one lepe, dobre čase.

V večernem somraku prihaja ptič od rane zarje gnezdit v moj molk.

ROJAKE opozarjamo, da je cena za "Slovensko-Amerikanski Koledar" ista za Jugoslavijo kot za Ameriko — 40 centov.

Pošljite nam svoto in naslov svojega prijatelja v starem kraju in poslali mu bomo knjigo naravnost.

RAVNOKAR JE IZŠLA NAJVEČJA ARABSKA SANJSKA KNJIGA

Najnovejša ilustrirana izdaja Vsebuje 308 strani.

Cena s poštnino \$2.— SLOVENIC PUBLISHING CO., 82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

NOVA ZANEMIVA KNJIGA NA KRVAVIH POLJANAH
Spisal Ivan Matičič
Cena s poštnino \$1.50

Jugoslavia irredenta.

Fašistovska bestijalnost.

V Ričmanjih, prijazni vasi v tržaški okolici, so na velikonočni ponedeljek vdrli fašisti v stanovanje Josipa Žerljana, ga izvlekli iz postelje, ga pretepli z žilovkami in nato mu prerežali žile. Ko so dokončali to barabsko "junastvo", so pretepli še nekakega Kureta. Zakaj? Zato, ker sta imela ta dva spor z nekim renegatom v družinskih zadevah. Take so razmere v Julijski Krajini.

Zadnja pot notarja Temo Šorlija.

Dne 22. marca se je vršil v Podgradu v Istri ob ogromni udeležbi slovenskega življa pogreb prerojenega neustrašnega bojevniča za pravice našega naroda v zasledenem ozemlju, notarja Temo Šorlija. Politično društvo "Edinost" sta zastopala poslanec dr. Wilfan in odvetnik dr. Čok, ki sta se ob odprtem grobu s pretresljivimi besedami poslovala od pokojnika, ki ga je kruta usoda iztrgala narodu ravno v najtežjih časih. Pogreba so se udeležila tudi odposlanstva iz Opatije, Reke in Trstata. Blag mu spomin!

Ponarejalci lirske bankovce pod ključem.

V Testu so prišli na sled praveci tovarni za ponarejanje lirske bankovce. Ponarejevalnica se je nahajala v nekem podstrešnem stanovanju v ulici Vincenzo Bellini. Vodila sta jo vratar 1. Russian in njegov 30letni sin, po poklicu tipograf (črkostavec, tiskar). Policija ju je zasedla pri delu in zaplenila za 20.000 lir falzifikatov. Vso Russianovo družino so dali pod ključ.

ISČE SE DOBRE DOGARJE.

Imam dober les. Koliko zahtevate za 1000 francoskih Claret dog, mera 36 in 42 inčev. — Max Fleischer, 475 North McNeil St., Memphis, Tenn. (20-4-55)

NAZNANILLO IN PRIPOROČILO

Naročnikom "Glas Naroda" v državi Illinois naznanjamo, da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. Joseph Smalcel, ki je pooblaščen pobirati naročnino za naš list. Zato prosimo rojake, da mu bodo kolikor mogoče naklonjeni.

SANTAL MIDY — **MOŠKI! Zaščitite se proti nalezenci** — **SANYKIT** — **Nahajate si najboljšo zdravilo** — **PREHLEDA MEHURJA**

V večernem somraku prihaja ptič od rane zarje gnezdit v moj molk.

POZOR ROJAKI

Precejšnje število rojakov se je zglašilo in poslalo aro za parnik

"Paris" za 16. maja

In ako je še kateri, ki želi tedaj potovati, naj nam nemudoma pošlje \$50.00 aro za II. razred ali \$10.00 za III. razred, ker bi želeli dobiti poseben odelček, čisto zase na parniku za naše potnike, zato je skrajni čas za prijavitev, posebno za one, ki žele potovati v drugem razredu.

Frank Sakser State Bank
New York

DR. LORENZ
642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA.

EDINI SLOVENSKO GOVORČI ZDRAVNIK
SPECIALIST MOŠKIM GLEZENIM.

Moja stroka je zdravjenje akutnih in kroničnih bolezni. Jam nam da zdravim nad 25 let ter imam skušnje v vseh boleznih in kar znam slovensko, zato vas moram popolnoma razumeti in spoznati vaše bolezni, da vas zdravim in vrnem moč in zdravje. Ekzi 25 let sem pridobil posebno skušnje pri zdravjenju moških bolezni. Zato se morate popolnoma zanašati na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma zdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej. Jaz zdravim zastrupljene krvi, mazurje in tise po tozisu, bolni in v grlu. In padanje las, bolečine v kosteh, stare rane; celoblasti, živčne in bolni v mehkih ledenicah, levrah, zolecu, rmanico revmatizem, katar; žlota žila, naduha itd. Uradne ure: V ponedeljek: pred 11. uro popoldne od 1. do 4. uro, v sredo, v torek, v četrtek in sobota od 1. do 4. uro, v petek od 1. do 4. uro, v nedeljo in praznikih od 11. do 4. uro.

DR. LORENZ
642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA.

TRPLENJE in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega planinskega polka.

V knjigi so popisani vsi boji bivšega slovenskega polka od prvega do zadnjega dne svetovne vojne. Iz Galicije, z Doberdoške planote, z gorovja s Tirol, Fajtjega hriba, Hudega Loga, Sv. Gabrijela, Ljave in o polkovem uporu ter njega zakletvi.

Knjiga je trdo vezana, vsebuje 270 strani in 25 slik iz vojne.

"GLAS NARODA" 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

SEVEROVA ZDRAVILA VZDRUŽUJEJO ZORAVJE V DRUŽINAH

Za srbeči kožu-rabite

SEVERA'S ESKO

Antiseptično mazilo

Priporočljivo za odpono pri zdravljenju srbečice in raznih kožnih bolezni.

CENA 50c

Vprašajte pri vašem lekarju.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Rad bi izvedel za naslov PETRA in JOŽETA HORVAT. Doma sta iz Adlešic v Belokrajini, vas Dolence. Prosim ju, da se mi oglašita, ali pa če kdo ve za nju naravo, da ga mi javi. — Nik. Kapelle, Dolence št. 15, pošta Črnomelj, Slovenija, Jugoslavia. (27-4-35)

ISČEMO 100 DRUŽIN, —

ki bi radi dobi s dve-največjo akcijo ali več zemlje (cestna železnica v Plainfield in Newark) ter bi mi poslali pošto v 15 minut. N. J. 15 minut boje do velikih tovarov. Kjer lahko dobi vsak član družine do 100.000 dolarov. Investirajte \$100 ali več. — Pridite ali pišite nam.

Builder, 123 Liberty Street, Room 305, New York City, Dept. 7.

PAIN-EXPELLER VAM BO POMAGAL!
Če je poklican Pain-Expeller na pomoč, bo BOLEČINA hitro pre-magana ter bo ma-homa izginila. Ob prvih znamenjih revmatizma, živčne potrtosti, nevral-gije, bolečin, kroe-vice, migrene, ki jih nabavite steklenico tega močnega, za-neslajivega družinskega linimenta ter ga vdrgnite. Pristni Pain-Expeller nosi našo SIDRO varnostno znamko. Vse drugo je ponaredba. — Je in 70c. v lekarnah ali o-č.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 South 4th St., Brooklyn, N. Y.

DR. KOLER
638 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik. Specialist v Pittsburghu. Zastrupljene krvi zdravim v glavnem 60c ki ga je izumel dr. prof. Ehrlich. Če imate mo-zolje ali mehurčke po telesu: v grlu; izpadanje las; bolečine v kosteh, pridi-te in izčistite vam bom kri. Ne čakajte; ker ta bolezen nalezje. Vse moške bolezni zdravim po okrajšani metodi. Kakor hitro opazite, da vam pre-nehaje zdravje ne čakajte, temveč pridi-te in jaz vam ga bom zopet povrnil. Hidrosona ali vodno kito zdravim v 34 urah in sicer brez operacije. Bolezni mehurja, ki povzročajo bolečine v križu in hrbtu in včasih pri puščanju vode, zdravim v gotovostjo. Rumatizem, trganje, bolečine; otekli-ne; srčnice; škrofe in druge kožne bo-lezni, ki nastanejo vled nečiste krvi, zdravim v kratkem času in ni potrebno ležati. Uradne ure: Ob delavniku od 9 do 1. Ob nedeljah od 9 do 2.

FARMA ZA KOKOJERE-JO IN SOČIVJE.

Prodaja je lastnik blizu New York ob glavni progi Central železnice. Blizu šole. 7 akrov najbolje zemlje za sočivje, te-koč potok, dober sadni vrt, dosti vinke trte. Hiša s šestimi sobami in kletjo. Dvonsadropsni skedenj. Velik kokošnjak in garaža. Cena \$4000. Na roko \$800, ostalek po \$20 mesečno. Ogledate se vsak dan, tudi ob nedeljah med 10. in 1. uro popoldne ali pišite na L. J. KIERZNICKI, 126 Liberty Street, New York City, Dept. C.

DR. LORENZ
642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA.

EDINI SLOVENSKO GOVORČI ZDRAVNIK
SPECIALIST MOŠKIM GLEZENIM.

Moja stroka je zdravjenje akutnih in kroničnih bolezni. Jam nam da zdravim nad 25 let ter imam skušnje v vseh boleznih in kar znam slovensko, zato vas moram popolnoma razumeti in spoznati vaše bolezni, da vas zdravim in vrnem moč in zdravje. Ekzi 25 let sem pridobil posebno skušnje pri zdravjenju moških bolezni. Zato se morate popolnoma zanašati na mene, moja skrb pa je, da vas popolnoma zdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej. Jaz zdravim zastrupljene krvi, mazurje in tise po tozisu, bolni in v grlu. In padanje las, bolečine v kosteh, stare rane; celoblasti, živčne in bolni v mehkih ledenicah, levrah, zolecu, rmanico revmatizem, katar; žlota žila, naduha itd. Uradne ure: V ponedeljek: pred 11. uro popoldne od 1. do 4. uro, v sredo, v torek, v četrtek in sobota od 1. do 4. uro, v petek od 1. do 4. uro, v nedeljo in praznikih od 11. do 4. uro.

DR. LORENZ
642 Penn Ave., PITTSBURGH, PA.

EDINI SLOVENSKO GO

SKARAMUŠ

Spisal Rafael Sabatini

Za "Glas Naroda" poslovenil G. P.

86

(Nadaljevanje.)

Trinajsto poglavje.

ZAVETIŠČE.

Tekom celega onega strašnega dne sta sedeli madama Plougastel in Alina v hiši prve ter čakali. Nista več čakali na Rougana. Vedeli sta, da se ta mladi mož iz tega ali onega vzroka ne bo več vrnil. Čakali sta, ne da bi vedeli na kaj. Čakali sta na vse, kar bi pač prišlo.

Naenkrat pa je prihitel v sobo mladi služabnik madame, brez vsake ceremonije, ter objavil do hoče neki moški, ki je preplezal vrtno ograjo, takoj govoriti z madamo, ker jo baje dobro pozna.

— Izgleda kot kak brezhlačnik — je rekel služabnik.

Madama je takoj mislila na Rougana.

— Privedite ga noter, — je ukazala.

Jacques je odšel ter se vrnil z novodošlim, ki je šel naprej, proti sredini salona ter pri tem težko dihal, kot človek, ki je skrajno izmučen. Kakor hitro pa je odprl usta, sta madama in Alina spoznali tujca.

Bil je M. de la Tour d'Azyr.

— Draga prijateljica, — je rekel. — Oprostite mi, če vas motim. Oprostite mi, če sem vdrl ob takem času in na tak način. Jaz sem begunec. Na svojem begu sem se spomnil vas. Rekel sem si, da bom našel zavetišče, kakorhitro dospem do vaše hiše.

— Ali ste v nevarnosti?

— V nevarnosti!

Malo je manjkalo, da se ni naglas zasmejal.

— Če bi se pokazal sedaj javno na ulici, bi bil prokleto srečen, če bi živel še nadaljnjih pet minut. Prijateljica moja, vrš se je strašen masaker. Le malo nas je ušlo iz Tuilerij koncem masakra, narkar so nas preganjali po ulicah kot divje zveri. Dvomim, da je en sam Švicar preživel masaker. Švicarji so najhujše trpeli. Nas same pa so sovražili še bolj kot Švicarje. Raditega sem se preoblekel v te umazane čunje.

Slekel se je ter poljubil roko, katero mu je ponudila madama Plougastel.

— Prav si imel, ko si prišel k meni, Gervais, — je rekla. — Da, tukaj je zavetišče za enkrat. Popolnoma varen boš, vsaj toliko časa, dokler bomo varni tudi mi. Moji služabniki so povsem zaupanja vredni. Sedi in pripoveduj.

Pokoril se je ter rekel:

— Vse je kaj hitro povedano. To je konec nas vseh. Plougastel je srečen, da je v takem času preko meje. Tudi jaz bi bil, če bi ne zaupal tepecem, ki so govorili drugače.

Madama si je obizirala svoji suhi ustnici.

— In sedaj? — je vprašala.

— Preostaja le še nagel beg, čimprej mogoče. Tukaj v Franciji ni nobenega mesta več za nas, — vsaj na površju ne. Današnji dan je dokazal to.

Ozrl se je na madamo ter nasmehnil.

— Tereza, ali bi mi hotela dati nekaj pijače, da pogasim žejo, predno me drhal raztrga?

— Na to bi morala misliti že prej, — je vzkliknila. Obrnila se je proti Alini ter rekla:

— Alina, prosim te, povej Jacquesu, naj prinese ...

— Alina! — je vzkliknil de la Tour d'Azyr, ki se je sunkoma obrnil. — Gospodična, — je rekel, — niti zdaleka nisem domneval, da ste navzoča.

— To sem zapazila, — je odvrnila Alina, ki je stopila naprej. Ustavila se je pred njim.

— Prav iz srea, gospod, mi je žal, — je rekla, — da se zopet sestaneš z vami v tako mučnih okoliščinah.

Izza dvoboja z Andre-Louisom si nista stala nasproti, lice v lice.

Ni ji odgovoril. Ozrl se je na madamo Plougastel, ki je sklonila glavo ter rekla:

— Sedite, gospod, prosim vas. Izmučeni ste.

— Z vašim dovoljenjem hočem storiti to.

Zopet je sedel na stol in Alina je odšla, da izvrši dano ji naročilo.

Kmalu nato se je pojavil pridni Jacques, noseč velikanski krožnik, obložen z jedili in vinom. Madama je nalila svojemu gostu, ki je izpraznil več kot eno čašo penecnega se burgundca ter nato prosil madamo, naj mu dovoli, da izpremeni svojo zunanost, predno sede za mizo.

Vse to je oskrbel Jacques in markij se je vrnil brez vsakega sledu prejšnjega zanemarjenosti. Jedel je in pil ter pripovedoval medtem o strašnih dogodkih dneva ter o načinu, kako je pobegnil iz Tuilerij.

Madama pa ga je nato obvestila o razvojih ter o upanjih, katere je osredotočevala na Rougana. To ga je nekoliko predramilo iz njegovega obupa. Postal je naenkrat optimističen.

— Nimate prav, če ste opustila to upanje, — je rekel. — Če je ta župan dober človek ter nam naklonjen, bo brez dvoma storil kot je obljubil njegov sin. Včeraj ponoči pa bi bilo prepozno dospeti v Pariz in danes zjutraj in tekom celega dneva je bilo povsem nemogoče preriniti se po cestah z drugega dela mesta. Zelo vrjetno je, da bo prišel. Upam, da bo prišel. Predvsem bi me tolažila misel, da sta madama in Kercadiou izven nevarnosti.

— Vzeli vas bomo s seboj, — je rekla madama.

— Na kak način?

— Mladi Rougane bo prinesel tri varnostna spremstva, — za Alino, mene in mojega strežaja Jacquesa. Stopili boste na mesto Jacquesa.

— Pri moji veri, ni ga mesta, kojega mesta ne bi prevzel, da pridem iz Pariza, — je rekel markij ter se prisiljeno zasmejal.

Konečno je izjavil markij, da je truden in da bi rad šel spat, brez ozira na to, kaj pride. Ko je odšel, je madama pregovorila tudi Alino, da je šla spat.

— Poklicala te bom v trenutku, ko bo prišel, — je rekla, v svojem sreju je že davno izgubila vsako upanje, da bo prišel, a na zunaj se je delala kot da še vedno upa.

Alina jo je poljubila, ter odšla, na zunaj prav tako mirna in hladna kot da se ne zaveda nevarnosti, ki ji je pretila, njej in vsem njenega razreda, posebno raditega, ker se je mudil v istem času v hiši človek, ki je bil tako splošno znan in sovražjen kot de la Tour d'Azyr, katerega so brez dvoma v istem trenutku neumorno iskali njegovi smrtni sovražniki.

Lep konec.

A. P. Čehov. Poslovenil Borisov.

Ko ni bil nekega dne nadsprednik Styčkin v službi, je sedela pri njem Ljuba Grigorjevna, solidna, debela gospa pri štirideskih letih, počajajo se z ženitnim posredovanjem in raznimi drugimi stvarmi, ki se o njih navadno le potihoma govori. Styčkin, nekoliko v zadregi, toda resen, odločen in strog kot po navadi, je hodil po sobi, kadil smokko in pripovedoval:

— Zelo me veseli, da vas poznam. Semjon Ivanovič mi je vas priporočil, da mi lahko pomagata v precej kočljivi, a zelo važni zadevi, tičoč se sreče mojega življenja. Jaz sem star 52 let, Ljuba Grigorjevna, to je starost, ki jih ima že veliko odrasle otroke. Službo imam stalno. Dasi nimam velikih dohodkov, bi vendar lahko preživljal poleg sebe tudi ljubljeno birtje in otroke. Povem vam med stvarmi o meni, da imam razen plače še denar v banki, ki sem si ga prihranil s skromnim življenjem. Sem odločenega in treznega značaja, živim redno in zmerno, tako da me marsikdo lahko ima za vzgled. Samo ene stvari nimam — domačega ognjišča in tovaršice, in tako živim od danes do jutri kot kakšen nomadski Madžar, brez zadovoljnosti in z nikomur se ne morem posvetovati. Če sem bolan, nimam nikogar, da bi mi dal vode ali kaj drugega. Razen tega, Ljuba Grigorjevna, imajo v družbi zakonec vedno večji ugled kot samec. Sem izobražen in premožen; toda če vse predložim do temelja, kaj sem pravzaprav jaz? Kočar, prav tako kot kakšen katoliški duhovnik. Zato bi zelo rad želel stopiti pred oltar, to se pravi stopiti v zakonski stan s kakšno vredno osebo.

— Dobra misel! — je vzdihnila posredovalka.

— Sami sem in v tem mestu ne poznam nikogar. Kam naj grem in na koga naj se obrnem, če so mi vsi ljudje tuji? To je tisto, zaradi česar mi je Semjon Ivanovič svetloval, obrniti se na tako osebo, ki je specialist v tej stroki in ki je njen poklic, določati ljudem usodo. Zato vas nujno prosim, Ljuba Grigorjevna, da mi s svojim sodelovanjem pomagate napraviti srečo. Vi poznate vse mestne neveste in mi lahko priporočite pravo.

— To lahko ...

— Jajte, prosim vas ...

Posredovalka je z mirno gesto nesla kozarec k ustom in pila, ne da bi se nakremžila.

— To lahko ... — je ponovila.

— Kakšno nevesto pa želite, Nikolaj Nikolajevič?

— Kakšno? Kakšno pač Bog da.

— To je sicer božja volja, toda saj jima vsakdo svoj okus. Ta ima raje kostanjeve, oni pa blon-dinke.

— Vidite, Ljuba Grigorjevna, — je rekel Styčkin in solidno vzdihoval. — Jaz sem odločen in značajan človek. Zame pride lepota in sploh zunanost šele nazadnje v poštev, kajti, saj veste, kaj pa ima človek od lepote, in z lepo ženo je dosti skrb. Jaz mislim, da pri ženski ni glavna stvar zunanost, nego notranost; to se pravi, da ima dobro dušo in lepe čednosti. Pijte, lepo vas prosim ...

Seveda bi me zelo veselilo, če bi bila okrogla, toda to ni prvi pogoj za skupno srečo; glavno je razum. Pravzaprav pa ženska niti razuma ne potrebuje; sicer ima visoke pojme o sebi in misli na razne ideale. Brez izobrazbe ni danes človek nič, to je resnica; toda izobrazbe so različne. Dobro, če bo znala žena francoski ali nemški, razne jezike — izvrstno; toda kaj boš imel od teh čenčarij, če ne bo znala, recimo, prišiti gumba? Jaz sem izobražen; lahko rečem, da govorim s knezom Kanielinom kot sedaj z vami; vendar sem preprostega značaja. Jaz potrebujem pripravejšega dekleta. Glavna stvar je pa, da me bo spoštovala in da se bo zavedala, da sem jo jaz osrečil.

— Stara reč.

— No, sedaj pa pride poglavitna stvar ... Bogate ne maram. Ne dovoljujem si take nevarnosti, da bi se oženil zaradi denarja. Nočem, da bi jaz jedel za ženin denar, ampak da bo ona za mojega in da se bo tega zavedala. Pa tudi revne ne potrebujem. Dasi

sem premožen in se ne ženim iz katerikoli interesov, nego iz ljubezni, mi vendar ni mogoče vzeti revne, kajti, saj sami veste, da se je sedaj vse podražilo in da bodo otroci.

— Lahko se dobi tudi kakšna z doto, — je rekla snubačka.

— Jajte, prosim vas ...

Za pet minut sta območnila. Posredovalka je vzdihnila, poskili-lila na sprevednika in vprašala:

— No, gospod, kaj pa tako ... ali bi potrebovali kakšno prilž-nico? Imam dobro blago. Ena je Francozinja, ena pa Grkinja. Ze-lo vredne ...

Sprevednik je pomislil in rekel:

— Ne, hvala lepa. Dovolite, da vas sedaj, ko vidim pri vas tako dobro voljo, vprašam, koliko bo-ste vzeli za svoj trud glede neve-ste?

— Jaz ne zahtevam veliko. Dajte mi petindvajsetrubljevko in blago za obleko, kot je navada, in hvala ... Za doto pa posebej. To so pa že drugi računi.

Styčkin je prekrizal roki na prsih in se molče zamislil. Ko se je premislil, je vzdihnil, rekoč:

— Drago je ...

— Prav nič ni drago, Nikolaj Nikolajevič! Včasih, ko je bilo do-sti porok, smo računali tudi ee-neje, ampak dandanes — kakšni so naši zaslužki! Ob postu si lah-ko vesel, če zaslužiš na mesec dve petindvajsetrubljevki. Pa že tako, ljubi moj, ne moremo od samih porok živeti.

Styčkin se je v dvomih ozrl na posredovalko in skomizgnil z rami-ni.

— Hm! ... Mar sta dve petin-dvajsetrubljevki premalo? — je vprašal.

— Kajpada premalo! Poprej smo dobili včasih po sto rubl-jev.

— Hm ... Nisem mislil, da je bi-lo mogoče s takimi posli zaslužiti toliko svoto. Petdeset rubljev! Marsikaj moški ne dobi toliko! Izvolite vendar piti ...

Posredovalka je izpila, ne da bi se nakremžila. Styčkin jo je mol-če premeril od glave do nog ter dejal:

— Petdeset rubljev ... To je šeststo rubljev na leto ... Prosim vas, jajte ... Veste, Ljuba Gri-gorjevna, s takimi dividendami vam ne bo težko sestaviti par-tije.

— Meni? — se je nasmejala po-sredovalka. — Jaz sem stara ...

— Nič ne dé ... Postavni ste, polnega belega obraza in tako dalje.

Posredovalka je bila v zadregi. Tudi Styčkin je bil v zadregi in se je vsedel k njej.

— Vi ste lahko zelo simpatični, — je dejal. — Če dobite odločnega, solidnega in poštenega moža, po-tem se mu lahko pri njegovi pla-či in z vašim zaslužkom zelo pri-kupite in dve duši boste živeli kot ena sama.

— Bogve kaj govorite, Nikolaj Nikolajevič?

— Kaj pa? Jaz nisem vendar nič ...

Nastopil je molk. Styčkin se je glasno vseknil, posredovalka pa je zardela in sramežljivo gledaje nanj vprašala:

— Koliko pa vi dobite, Nikolaj Nikolajevič?

— Jaz? Pentidesemdeset rubl-jev, če se ne štejejo nagrade ... Razen tega imamo dohodke od steainovih sveč in zajcev.

— Ali se pečate z lovom?

— Ne, zajci pravimo potnikom brez vozniških listov.

— Še en trenutek molka. Styčkin je vstal in razburjeno hodil po sobi.

— Mlade soproge ne potrebuj-em, — je rekel. — Jaz sem že bolj prileten in bi potreboval kakšno tako ... vaše vrste ... solidno in pošteno ... v smislu vaše kom-pleksije ...

— Bogve kaj pravite ... se je zahihitala posredovalka in skrila svoj obraz v robec.

— Kaj je še treba premisljati? Vi mi ugajate in vaše lastnosti se strinjajo z mojimi. Jaz sem odlo-čen in trezen, če vam že ugajam, potem ... kaj je boljšega? Dovo-lite, da vas smem snubiti!

Posredovalka se je hitro zasm-ejala in trešila s Styčkinom v zna-menje, da se strinja.

— No, — je rekel srečni nadspre-

ROYAL MAIL

Poslanična od jugoslovanske vlade.
Hitra, direktna služba med
New York — Cherbourg — Hamburg
s novimi, velikimi, valjastimi "O" parniki. Mo-derni v vsedstvih. — Pogosta odplute.
"ORO", "ORCA", "ORDUNA", "ORBITA"
v Evropi.
II. III. II. III.
\$120 in več \$102.50 Ham'g \$130. in več \$102.50
\$125 in več \$ 90.00 Cherb'g \$125. in več \$100.00
\$105.00 \$105.00 Zagreb \$105.00
\$105.00
Glasnik privatne kabine v tretjem razredu.
VAŽNOST: Izgubljen list s nakupom tiskov za-vede sodnik v Evropi. Nova kvota prične 1. jul.
Za novila vprašajte pri lokalnih agentih ali pri
ROYAL MAIL STEAM PACKET COMPANY
25 Broadway New York City

vodnik. "sedaj pa dovolite, da vam razložim, kakšnega vedenja in življenja želim od vas. Jaz sem strog, odločen in želim, da bi bila tudi moja žena stroga in da bi vedela, da sem jaz njen do-brotnik in zanjo prvi za Bo-gom."

Usedel se je, globoko vzdihnil in začel razlagati nevesti svoje nazore o družinskem življenju in o ženinih dolžnostih.

Molk ponovno svoj glas, ko gnez-do, držeč speče ptice.

Potovanje v Jugoslavijo.

Kdor namerava potovati to spomlad v stari kraj na obisk ali za stalno, priporočamo, da se od-loči za parnik "PARIS", največji in najnoviji parnik francoske pa-robodne družbe, ki odpluje iz New Yorka

16. maja 1923.

Ker je železniška svez preko Francije, Švice in Avstrije zelo lah-kojsana, je za Jugoslovane po-tovanje najbolj pripravno po fran-coski progi, zlasti pa še s parni-kom "PARIS" in se pride v de-veletih dneh v Ljubljano; oni pa, ki potujejo v smadeno oremlje, se peljejo iz Pariza naravnost v Trst.

S tem parnikom potuje tedaj tudi naš uradnik, ki bo spremljal potnike do Ljubljane, in bo pa-sil tudi na prtljago, da bo šla na-prej vedno s istim vlakom, kot potniki.

Vsi potniki III. razreda so nas-tanjeni na tem parniku v kabi-nah po 2-4-6 v eni kabini; kedor želi potovati takrat na tem pa-rotku, naj nam določi čim prej \$10.00 are za III. razred in \$5.00 drugi razred, da mu prekrbi-mo dobro kabino že sedaj, da ne bode boljši prostori vsi oddani.

Frank Sakser State Bank
New York, N. Y.

VLAHOV

ŽELOČNA GRENCICA

Dela je in spravlja
v steklenice v
ZADRU (Dalmacija)
od leta 1861

ROMANO VLAHOV

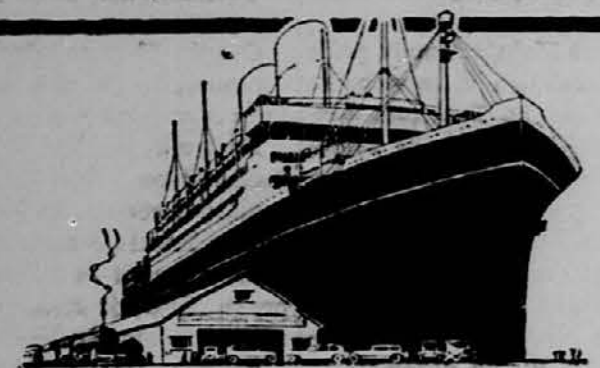
Napredaj po vseh
Lokarnah, delikatesah
in grocerijah.

Edini agenti za Zdra-
vno državo.

V. LANGMANN, Inc.
97-99 Sixth Ave., Dept. A. New York, N. Y.

Kretanje parnikov - Shipping News

1. maja:	Aquitania, Cherbourg; Reliance, Cherbourg in Hamburg.	dam. Bolognne; Saxonia, Cherbourg Andania, Cherbourg.	
2. maja:	Aquitania, Cherbourg.	22. maja:	Aquitania, Cherbourg.
3. maja:	Lapland, Cherbourg; Hannover, Bremen.	23. maja:	France, Havre; Zealand, Cherbourg; Thyrrhenia, Cherbourg in Hamburg; York, Bremen.
4. maja:	Thuringia, Cherbourg in Hamburg; Mongolla, Cherbourg in Hamburg.	24. maja:	Manchuria, Cherbourg in Hamburg; Mount Clinton, Hamburg.
5. maja:	Homerie, Cherbourg; La Savole, Havre; Pres. Fillmore, Cherbourg in Bremen; Orbita, Cherbourg in Bremen; Veendam, Bolognne.	26. maja:	Homerie, Cherbourg. Pres. Roosevelt, Cherbourg in Bremen.
6. maja:	Maurontania, Cherbourg.	29. maja:	Maurontania, Cherbourg; Reliance, Cherbourg in Hamburg; Canopic, Cherbourg Bremen, Bremen.
9. maja:	America, Genoa; St. Paul, Cherbourg; Gothland, Hamburg.	30. maja:	Lapland, Cherbourg.
10. maja:	Pres. Wilson, Trst; Minnekahda, Cherbourg in Hamburg; Mount Carroll, Hamburg.	31. maja:	Rochambeau, Havre; Finland, Cherbourg in Hamburg; Bayern, Hamburg.
12. maja:	Majestic, Cherbourg; Lafayette, Havre; Orca, Cherbourg in Hamburg; President Harding, Cherbourg in Bremen; Rotterdam, Bolognne.	2. junija:	Majestic, Cherbourg; La Savole, Havre; Ohio, Cherbourg in Bremen; America, Cherbourg in Bremen; New Amsterdam, Bolognne.
15. maja:	Berengaria, Cherbourg; Pittsburgh, Cherbourg.	5. junija:	Berengaria, Cherbourg; Colombo, Genoa.
16. maja:	Paris, Havre; Belgenland, Cherbourg; Conte Rosso, Genoa; Seydlitz, Bremen; Saxonia, Hamburg.	6. junija:	Paris, Havre; St. Paul, Cherbourg; Pres. Fillmore, Cherbourg in Bremen; Albania, Cherbourg in Bremen.
17. maja:	Kroonland, Cherbourg in Hamburg; Hansa, Hamburg.	7. junija:	Laconia, Cherbourg in Hamburg; Mour Clay, Cherbourg in Hamburg, Mongoll, Cherbourg in Hamburg.
19. maja:	Olympic, Cherbourg; Roussillon, Havre; Geo. Washington, Cherbourg in Bremen; Orduna, Cherbourg in Bremen; Volen-		

V IN IZ JUGOSLAVIJE

14 ogromnih hitrih potniških parnikov
plove s progo

Canadian Pacific

Neposredna služba

HAMBURG

Cherbourg Southampton Glasgow Antwerp
Liverpool

Kadar potujete v Jugoslavijo, ali ako želite dobiti katerega svojih rojakov ali prijateljev k sebi, obrnite se na CANADIAN PACIFIC

KRATKA MORSKA PROGA V EVROPO — SAMO ŠTIRI DNI NA ODPRTEM MORJU

Za potne listke in nadaljna pojasnila, se obrnite na lokalne agente, ali na glavne agente Canadian Pacific, ki se nahajajo v vsakem večjem mestu.

Canadian Pacific Steamships

COSULICH LINE

Naravnost v Jugoslavijo

Edino direktno spomladno odplute
PRESIDENTE WILSON, 10. maja; 7. jul.

Otvoritev vojnja znanega
MARTHA WASHINGTON - 21. julija

Dubrovnik ali Trst \$102.50 in \$5.
Zelaznica v notranjost amerika. Netnih vi-selov. Vprašajte pri bližnjim agentu ali pri
PHILIPS BROS. & CO., 2 West St., N. Y.

KOJAKI, NAROČAJTE SE NA
'GLAS NARODA', NAJVEČJI
SLOVENSKE DNEVNIK V
ZDRAVNIH DRŽAVAH

Kako se potuje v starikraj in nazaj v Ameriko.

VELIKE važnosti za potnika je, da je natančno poučen o potnih listih, priljagi in drugih stvareh, ki so v zvezi s potovanjem. Vred dolgoletne iskušnje nam je mogoče o vsem tem dati točno pojasnila.

Priporočamo vedno tudi samo naj-boljše parnike, ki imajo kabine v III. razredu.

Ako ste se namenili potovati v stari kraj, nam pišite ker bo to v Vašo korist.

Tudi oni, ki še niso ameriški držav-ljani, smejo potovati v stari kraj na obisk in jim je dovoljeno vrniti se. Na željo dajemo vsakemu to-zadevna pojasnila.

Kdor želi dobiti sorodnike ali znance iz starega kraja, naj nam pi-še za navodila, kajti številno prise-ljencev je omejeno.

Za potne stroške izplačuje po na-šem naročilu Jadranska banka tudi v dolarjih.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street New York
Glavno zastopstvo Jadranske banke.

Kje so trije bratje IVAN, FRAN in JAKOB BERNIK? V Ame-riki se nahajajo kakih 35 let Njih sestra Margareta Bulfar stara 75 let, ki se nahaja ko-begunka v Osijeku na Hrvat-skem, mi je pisala, da poizve-njih naslov. Zato prosim roja-ke, kdor ve, da ga mi javi John Kravas, Box 48, Wam-pum, Pa. Ali naj se pa sami je-vijo svoji sestri: Margaret Bulfar pri Komacu želj. stan-ec, Osijek, Hrvatska, Jugosla-via.

(25-28-4)

PRIDEJO!

PAZITE NA VAŠE DNEV-
nike, dospel v šestih dneh.

Kajti ravno tukaj se vsi na-
vadijo.

PAZITE NA VAŠE DNEV-
nike, dospel v šestih dneh.

Kajti ravno tukaj se vsi na-<